

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 26. februar 2008

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v. og forskellige andre love

(Omlægning af ansvaret for befordring til brobygning, ny befordringsordning ved korte forløb, elektronisk ansøgning m.v.)

[af undervisningsministeren Bertel Haarder]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. november 2007 og var til 1. behandling den 6. december 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 13. september 2007 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 440. Den 30. november 2007 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Socialistisk Folkeparti støtter en forenkling af befordringsrabatordningen, sådan at der ikke er elever, der er omfattet af to forskellige ordninger og to forskellige administrationer. Det er for SF vigtigt, at det hverken er prisen på transport eller adgangen til transport, som afgør, om unge kan få en uddannelse. Derfor støtter SF forslaget.

SF har dog en bekymring med hensyn til, hvordan ministeren har tænkt sig at udmønte den øvre grænse for, hvor store afstande der gives befordringsrabat til. Når ministeren skal udmønte den, er det for SF vigtigt, at der er mulighed for, at der kan dispenseres, sådan at elever kan få befordringsrabat til at tage en uddannelse, som kun udbydes få steder i landet.

Enhedslisten har den bekymring, at man ikke sikrer aktivt samtykke fra de studerende, før trafik-selskaberne kan trække personoplysninger ud om vedkommende. Det er meget vigtigt for Enhedslisten, at man sikrer dette aktive samtykke.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 7

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 5, stk. 2, ændres »§ 17, stk. 3 og 4« til: »§ 17, stk. 4 og 5«.
[Konsekvensrettelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 7, nr. 2, foreslås indsat et nyt stykke som stk. 3 i § 17 i lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Sophie Løhde (V) Britta Schall Holberg (V) Rikke Hvilshøj (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfm. Troels Christensen (V) Martin Henriksen (DF) fmd.

Marlene Harpsøe (DF) Henrik Rasmussen (KF) Malou Aamund (V) Christine Antorini (S)

Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Julie Rademacher (S) Pernille Vigsø Bagge (SF)

Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 26**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 Henvendelse af 14/2-08 fra Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne
- 5 1. udkast til betækning
- 6 Ændringsforslag, fra undervisningsministeren
- 7 2. udkast til betækning
- 8 Fortolkningsbidrag, fra undervisningsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 26**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om kommentar til vedlagte notat fra Efterskoleforeningen vedrørende brobygning, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om kommentar til henvendelse af 14/2-08 fra Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og undervisningsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra V, S, KF og DF.

Spørgsmål 1:

Vil ministeren kommentere vedlagte notat fra Efterskoleforeningen vedr. brobygning?

Svar:

Af notatet fra Efterskoleforeningen fremgår, at der med Efterskoleforeningens forslag til administration af en befordringstilskudsordning vil være behov for 3,8 mio. kr. årligt til udbetaling til skolerne til nedsættelse af udgifter til transport i forbindelse med brobygning.

Der er i forbindelse med L26 skønnet en merudgift på 2,2 mio. kr. årligt og afsat midler til etablering af en pulje til nedsættelse af befordringsudgifter ved brobygningsforløb på efterskolerne.

Puljens størrelse er beregnet ud fra de gennemsnitlige udgifter, som eleverne på efterskolerne forventes at ville udløse, hvis de fortsat var omfattet af den statslige befordringsordning, som dog kun giver adgang til rabat ved køb af periodekort, typisk i minimum 30 dage. For mange efterskoleelever vil køb af periodekort dog ikke være aktuelt, grundet brobygningsperiodens korte varighed eller efterskolens geografiske beliggenhed i et område med et begrænset udbud af offentlig transport. Med en puljeordning er efterskoleeleverne således bedre stillet, fordi mulighederne for tilskud til transport i forbindelse med brobygning gøres mere fleksible. Dette betyder dog samtidig, at væsentligt flere efterskoleelever vil forvente tilskud til nedsættelse af befordringsudgifterne via puljeordningen end antallet af elever, som kunne opnå rabat i den statslige befordringsordning.

Jeg vil i samarbejde med Efterskoleforeningen følge ordningen tæt og på baggrund af en evaluering ved udgangen af 2009 baseret på konkrete oplysninger om brobygningsomfanget og de dertil knyttede udgifter til transport vurdere, om der bør prioriteres yderligere midler til formålet.

Jeg er opmærksom på, at der i forbindelse med brobygning kan være særlige problemer for elever på efterskoler på små øer, hvor udgifterne til befordring til brobygning er særligt høje. Efterskolerne har i den situation mulighed for at arrangere brobygningsforløbene som en del af en ekskursion i op til 28 dage. Denne løsning medfører dog formentlig merudgifter til forplejning, overnatning og aktiviteter under ekskursionen i forhold til undervisning og samvær på efterskolen.

Jeg vil derfor se på mulighederne for at give et forhøjet tilskud til befordring i forbindelse med brobygning for elever, som har mere end tre timers daglig transport til nærmeste ungdomsuddannelsesinstitution. Jeg forventer, at en sådan ordning vil kunne gennemføres indenfor en udgiftsramme på ca. 0,5 mio. kr. årligt.

Spørgsmål 2:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 14. februar 2008 fra Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne, jf. L 26 – bilag 4.

Svar:

I notatet fra Foreningen for Husholdnings- og Håndarbejdsskoler og Efterskoleforeningen redegør foreningerne dels for synspunkter vedrørende forudsætningerne for tilskudsreduktionen til de frie

kostskoler, hvor taxametertilskuddet reduceres i den periode, eleverne på 10. klassetrin deltager i obligatoriske brobygningsforløb, dels rejses for efterskolernes vedkommende en problemstilling vedrørende særligt høje transportudgifter for skoler beliggende i landdistrikter og på øer. Jeg gør opmærksom på, at jeg har kommenteret sidstnævnte problemstilling i svaret på spørgsmål 1 til L 26, hvorfor der henvises til besvarelsen af dette spørgsmål.

Der er som følge af indførelsen af obligatorisk brobygning i 10. klasse sket en reduktion i tilskuddet til de frie skoler for de to uger, hvor eleverne følger obligatorisk brobygning, svarende til mindredgifter til undervisning, som skolerne opnår, når eleverne deltager i brobygning på ungdomsuddannelsesinstitutioner. Takstreduktionen er kun foretaget for de to ugers brobygning, som er obligatoriske, selvom eleverne derudover kan deltage i op til fire ugers frivillig brobygning, i hvilke skolen også vil have mindredgifter til undervisning.

Takstreduktionen er for efterskolerne udregnet som 80 procent af de 2/3 af driftstaksten, som anslås at anvendes til undervisningsudgifter. Det er således ikke de fulde mindredgifter til undervisning, som skolerne skal realisere og den resterende 1/3 af tilskuddet berøres ikke, så den kan fortsat anvendes til dækning af de udgifter, som følger af de forpligtelser, skolen har i den tid af døgnet, hvor eleverne ikke er i brobygning. For husholdnings- og håndarbejds-skolerne reduceres taksten med samme beløb som på efterskolerne. Takstreduktionen udgør i 2008 540 kr. pr. årselev på 10. klassetrin, som skal ses i forhold til et driftstilskud pr. årselev på efterskolerne på 48.160 kr. og et typisk samlet driftstilskud pr. årselev på husholdnings- og håndarbejds-skolerne på ca. 80.600 kr.

Endvidere er der i 2008 kun foretaget tilskudsreduktion for de sidste 5 måneder af året, hvor lovændringen er trådt i kraft. Rent teknisk udbetales skolernes driftstilskud på baggrund af de samme takster hele året og udbetales til skolerne i ens, månedlige rater. Når skoleforeningerne skriver, at tilskudsreduktionen får virkning fra 1. januar 2008 betyder det altså ikke, at skolerne reduceres for mere, end de har mindredgifter til undervisning for i brobygningsperioder i årets sidste fem måneder, men blot, at skolernes månedlige tilskud er ens hele året, hvilket giver forudsigelighed. Det er som altid op til skolerne selv at disponere over de samlede tilskud i året.

Skoleforeningerne påpeger endvidere, at ministeriet har fraveget den oprindelige forudsætning i lovforslaget om, at det kommunale bloktilskud skulle reduceres på grund af mindredgifter til undervisning i folkeskolen i brobygningsperioder, ligesom det er princippet for de frie skoler. Det er korrekt, at det i forhandlingerne om den kommunale økonomi blev besluttet ikke at gennemføre en sådan reduktion af bloktilskuddet, begrundet i kommunernes argumentation for, at folkeskolen hidtil i vidt omfang har etableret brobygningsforløb og dermed allerede har realiseret de forventede mindredgifter til undervisning. Dette er dog ikke tilfældet for de frie skoler, hvor forventningen om mindredgifter til brobygning og dertil knyttede takstreduktioner derfor fortsat er gældende.